

Fær Hetland heimastýri eftir føroyskum mynstri?

Hetlendingar hava sjálvir ikki enn boða frá, hvat teir vilja

Ein kanningarstovnur í Skotlandi, Nevis Institution, hevur eftir áheitan frá hetlendingum lagt fram álit, ið viðgerð spurningin um, hvørja stýrisskipan Hetland kann fáa, tá Skotland fær størri sjálvstýri. Álitid er latið stýrissráðnum í Lerwick, ið hevur 22 limir, men innihaldið er longu líkið út til blaðið »The Scotsman.«

Ein meiriluti av hetlendingum hevur higartil klárt sagt frá, at teir einki leggja í at verða fjarstýrdir úr Skotlandi. Teir bera ótta fyri at Skotland vil royna at kráma til sín tær stóru inntøkur, Hetland fær av Norðsjóaroljunum. Men hetlendingar eru minni enn so samdir um, hvørja stýrisskipan oyggjarnar eiga at fáa — í lötuni verður Hetland umsitingarlaga roknað sum ein partur av Skotlandi.

Men heldur ikki álitid frá Nevis-stovninum dugir at greiða spurningin. Tað kemur við 10 ymskum uppskotum um eina framtíðar stýrisskipan fyri Hetland — ið røkka frá fullum sjálvstýri til status quo: at alt skal vera sum tað er. Men tað

skilst, at stovnurin sum heild heldur, at best man vera sum er, at Hetland framvegis verður partur av Skotlandi og annars kemur at fáa umboð í komandi fólkavalda skotska heimastýringinum, um eitt slíkt ting verður sett á stovn aftaná fólkaatkvøðu. Henda fólkaatkvøða skal verða hildin í ár, og hetlendingar hava tí ikki nógvá tíð at umráða seg.

At meirilutin av hetlendingum framvegis er misnøgður við galdandi stýrisskipan undir Skotlandi er onki at ivast í, men hvat skal so koma í staðin, tykjast teir ikki at vita sjálvir. Ein fyrmynd kundi verið Isle of Man ella bretska Kanaloyggjarnar, ið hava eitt slag av heimastýri í Bretlandi — ella talan kann vera um eina politiska loysn, sum tann, ið Føroyar fingi í 1948 við heimastýrslógini innan danska ríkisfelagsskapin, og at ein slík heimastýrslóg varð skipað annaðhvørt við Skotland ella Ongland.

Norsk bløð skriva í hesum sambandi, at ein slík

»Føroya-loysn« hevur nógvan talsmenn í Hetlandi, tí hetlendingar halda teir kundu fingið nógvar fyrimunir av eini stýrisskipan í bretska ríkinum

eftir dansk-føroyska mynstrinum. T.d. kundi slík skipan tryggja fiskistovnin, sigur Nevis-stovnurin í álitinum, har teir visa til, at Føroy-

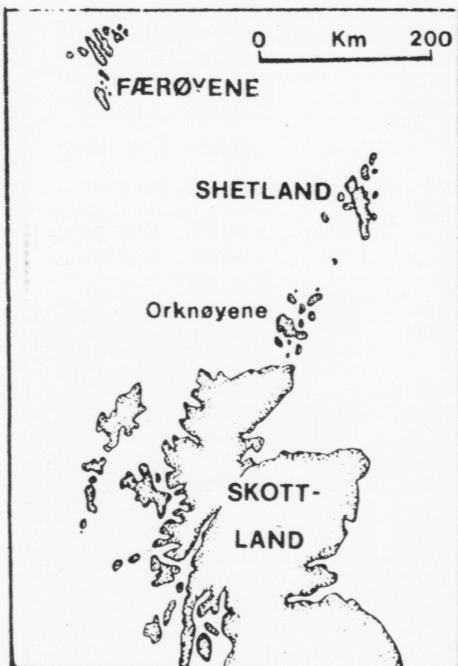
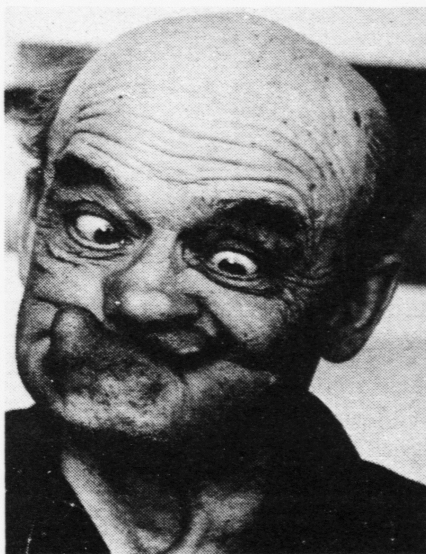
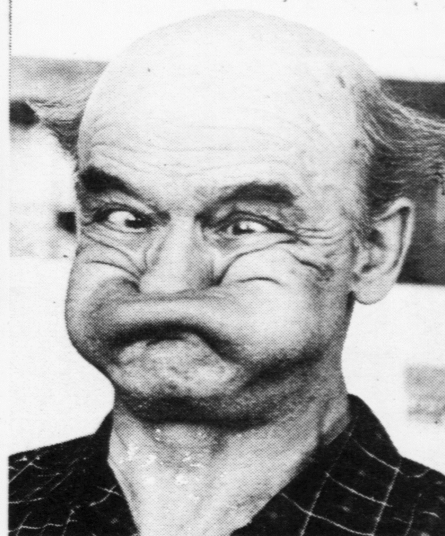
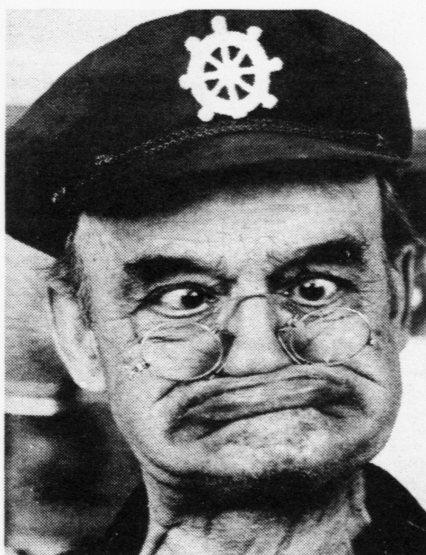
ar hava dugað at fingið eina lagaliga skipan við EF-lond, har talan er um 200 fjórðinga fiskimark.

Eisini mentunarliga vilði ein heimastýrisskipan

eftir føroyskum mynstri verið ein fyrimunur hjá hetlendingum til at varðveita tjóðareyðkenni teirra, eins og hetta er eydnast føroyingum í góðari samvinnu við Danmark. Um Hetland velur ein heimastýrispolitikk, kunnu oyggjarnar eisini varðveita sosialu skipanir sínar og fáa figgjárligan stuðul til sjúkrahús, skúlar og annað, eins og Føroyar hava skipað seg við Danmark. Men sum sagt, hetlendingar hava enn ikki boðað frá, hvat ið teir tá saman um kemur vilja...

ÓLI OG NORÐMENN

Norðmenn eru farnir at kappast um, hvør líkist góða, gamla Óla í Áarstovu mest. Her eru nøkur av úrslitunum.

Kanningarstovnur hevur viðgjørt spurningin um hvørja stýrisskipan Hetland skal hava, tá Skotland fær størri sjálvstýri